

Goedkeuring van de overeenkomst, betreffende de wijziging van het slotprotocol ten aanzien van art. 15 der Rijnvaartakte.

In het geval van cijfer 1, letter *c*, moet de scheepvaart gedurende ten volle twee jaren op het gedeelte waarvoor het patent wordt aangevraagd, uitgeoefend zijn.

Als vaartijd is slechts die tijd te rekenen, welke gedurende eene reis feitelijk in de uitoefening van de scheepvaart is doorgebracht.

Deze overeenkomst, waarvan een exemplaar aan ieder der bovengenoemde Gevolmachtigden is uitgereikt, treedt in werking zoodra zij door de gezamenlijke Regeeringen bekrachtigd is geworden.

Gedaan te Mannheim in zeven exemplaren den 4 Juni 1898.

(get.) LEEMANS.
(„) SCHENKEL.
,) v. BEVER.
(„) TRAUT.
(„) Freiherr von BIEGELEBEN.
,) von der HAGEN.

In dem Falle der Ziffer 1, lit. *c*, muss die Schifffahrt während zweier vollen Jahre auf der Strecke für welche das Patent nachgesucht wird, ausgeübt worden sein.

Als Fahrzeit ist nur diejenige Zeit zu rechnen, welche während einer Reise thatsächlich in Ausübung der Schifffahrt zugebracht worden ist.

Diese Vereinbarung, von welcher eine Ausfertigung jedem der oben genannten Bevollmächtigten mitgeteilt worden ist, tritt im Kraft, sobald sie von sämtlichen Regierungen ratificiert worden ist.

So geschehen in Mannheim in sieben Ausfertigungen den 4 Juni 1898.

(get.) LEEMANS.
(„) SCHENKEL.
(„) v. BEVER.
(„) TRAUT.
(„) Freiherr von BIEGELEBEN.
(„) von der HAGEN.

(108. 3.)

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Artikel 15 der herziene Rijnvaartakte van 17 October 1868 schrijft als algemeenen regel voor dat het recht om een zeil- of stoomschip te besturen op den Rijn over zijn geheelen loop van Bazel tot in de open zee of op een gedeelte van den stroom, aan verschillende oeverstaten behorende, alleen aan hen wordt toegekend die het bewijs leveren, dat zij de vaart op den Rijn gedurende een bepaalden tijd hebben uitgeoefend en dat zij van de Regeering van den oeverstaat waarin zij gedomicilieerd zijn, een patent hebben verkregen, hetwelk hen machtigt tot zelfstandige uitoefening van het schippersbedrijf (Rijnschipperspatent).

In n° 4 van het slotprotocol tot genoemde akte wordt verder onder *A* bepaald, dat als voldoende practische oefening in het schippersbedrijf, zal beschouwd worden een leer- of diensttijd in dat vak van ten minste vier jaren; van welken tijd de betrokken persoon ten minste twee jaren moeten hebben doorgebracht aan boord van vaartuigen die den Rijn bevaren, hetzij in zijne geheele lengte, hetzij over dat gedeelte van den stroom waarvoor het patent gevraagd wordt. Wordt een patent tot het besturen van stoomschepen verlengd, dan moet het bewijs worden overgelegd dat de aanvrager ten minste één van genoemde vier jaren de stoomvaart practisch heeft beoefend.

Met het oog op het zich steeds uitbreidend scheepvaartverkeer op den Rijn en de toenemende grootte der vaartuigen, sleeptreinen en vloten, waardoor de scheepvaart steeds meer zorg eischt en van de bekwaamheid der bestuurders voortdurend meer wordt gevorderd, is sedert geramen tijd de noodzakelijkheid gevoeld van eene verscherping der voorwaarden voor de toelating als Rijnschipper.

Herhaaldelijk is dit onderwerp in de vergaderingen der Centrale Commissie voor de Rijnvaart aan de orde geweest. Als resultaat van de daarover gevoerde beraadslagingen is ten slotte de onderwerpelijke overeenkomst tot stand gekomen, welke den 4den Juni 1898 te Mannheim door de wederzijdsche gevolmachtigden van de Rijnsoeverstaten is gesloten, voor zooveel Nederland en Pruisen aangaat, behoudens goedkeuring bij de wet.

Tot toelichting dier overeenkomst kan het volgende dienen.

Ad 1, a en b. De hier voorgestelde verlenging van den leer- of diensttijd wordt in verband met de zwaardere eis hen, welke, zooals gezegd, in toenemende mate aan het schippersbedrijf op den Rijn worden gesteld, voldoende geoordeeld.

Het is voorts noodig geacht om door het stellen van een minimum leeftijd voor het verkrijgen van een Rijnschippers-

patent, in overeenstemming ook met het oordeel van bij de Rijnvaart betrokken vereenigingen en reeders te voorkomen, dat van de hier bedoelde personen op de uitreiking van een patent aanspraak zouden kunnen maken zij, die voor de zelfstandige uitoefening van het schippersbedrijf op den Rijn in zijn tegenwoordigen omvang te jong moeten worden geacht.

Ad 1, c. Voor het recht van uitoefening der locale vaart met zeilschepen van ten hoogste 1000 centenaars ladingsvermogen op kleine vakken van den Rijn boven Worms mogen, met het oog op de beteekenis van het verkeer te dezer plaatse, de hier voorgestelde mildere bepalingen voldoende heeten. Daartegenover moet echter de zekerheid bestaan, dat de schipper, met het riviervak waartoe zijn bedrijf zich bepaalt, volkomen vertrouwd zij. Ten einde die zekerheid zoo veel mogelijk te waarborgen, wordt sub 3 bepaald, dat de minimum leertijd *in zijn geheel* moet zijn doorgebracht op het riviervak waarvoor het patent (zoogenaamd „klein patent”) zal gelden.

Ad 2. Van hen die met goed gevolg het eindexamen aan eene der hier bedoelde Rijnschipperscholen hebben afgelegd, mag eene zoodanige mate van kennis worden verwacht, dat de eisch van den leer- en leeftijd zonder bezwaar lager kan worden gesteld dan in n. 1, sub *a* en *b*. In verband met de nuttige werking dier scholen, mag bovendien van het hier toegekende voorrecht verwacht worden, dat het onderwijs aan die scholen meer en meer gezocht zal worden, hetgeen aan de Rijnvaart slechts ten goede kan komen.

Hier zij voorts medegedeeld, dat in 1896 door de gemeente Rotterdam zoodanige school (wat leerplan, inrichting en eindexamen aangaat, in overeenstemming met de door de Centrale Commissie voor de Rijnvaart aanvankelijk gestelde algemeene grondslagen voor Rijnschipperscholen) met steun van het Rijk is opgericht.

Ad 3, alinea 1 en 3. Het hier voorgeschrevene omtrent het gebruiken van den leer- of diensttijd wijkt niet af van hetgeen daarvoor op dit oogenblik geldt.

Aangezien de bepaling van het slotprotocol, waarvan wijziging door de overeenkomst wordt bedoeld, behoort tot die welke als betreffende wettelijke rechten bij de wet zijn goedgekeurd (vergelijk *Staatsblad* 1869, n°. 37) wordt de overeenkomst ingevolge de 2de alinea van art. 59 der Grondwet aan de goedkeuring der Staten-Generaal onderworpen.

De Minister van Buitenlandsche Zaken,

W. H. DE BEAUFORT.

De Minister van Waterstaat, Handel en Nijverheid,

C. LELY.

